

Beheerder van deze kieshulp

Datum
13 oktober 2023

Ons kenmerk
z2023-229152

Contactpersoon

070 8888 500

Onderwerp
Persoonsgegevens bij politieke kieshulpen

Geachte heer, mevrouw,

In november 2023 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. 'Verkiezingen en microtargeting' maakt onderdeel uit van de focus van de Autoriteit Persoonsgegevens 2020-2023.¹ In het kader van de naderende verkiezingen, en het feit dat u voorziet in het geven van stemadviezen, wil de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) u graag herinneren aan de eisen die gelden rondom de omgang met persoonsgegevens

Bestaande regels over gegevens aangaande politieke opvattingen

Sinds 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van kracht. Gegevens aangaande politieke opvattingen van personen zijn éxtra beschermd in de AVG. Het verwerken van deze 'bijzondere persoonsgegevens' is verboden (art. 9 AVG). Op dit verbod tot het verwerken bestaat een beperkt aantal uitzonderingen (art. 9 lid 2 AVG).

De inzet van algoritmes is de laatste jaren steeds vaker aan de orde. Bij de inzet van algoritmes is het essentieel dat er controle over deze algoritmes is en dat algoritmes op een transparante wijze werken, gezien vanuit personen die gebruik maken van uw kieshulp. Alleen zo kan een kieshulp bijdragen aan het juist informeren van personen die een kieshulp inzetten bij het uiteindelijk maken van een keuze voor een politieke partij. Voorkomen dient te worden dat personen via uw kieshulp onjuist worden geadviseerd over de standpunten van een politieke partij, of dat hen een stemadvies aan de hand wordt gedaan dat niet past bij de informatie die de persoon aan uw kieshulp heeft verstrekt. Zeker indien personen hun keuze voor een politieke partij alleen, of grotendeels, baseren op uw kieshulp.

---

¹ <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/over-de-autoriteit-persoonsgegevens/focus-ap-2020-2023>

Datum
13 oktober 2023

Ons kenmerk
z2023-229152

Let op:

- Uit het genoemde verbod vloeit voort dat het moeilijk denkbaar is dat bestanden die persoonsgegevens bevatten over bepaalde (vermeende) politieke opvattingen van personen en die door derden aan u worden aangeboden, rechtmatig zijn opgesteld.
- Het is aan uzelf om vast te stellen of uw handelswijze in overeenstemming is met de AVG.

Advies:

- Neem kennis van de risico's die bestaan rondom de inzet van algoritmes voordat u algoritmes inzet en pas uw kishulp aan om deze risico's weg te nemen.²

Komende wetgeving rondom AI

Nu de inzet van (generatieve) AI niet langer een belofte is maar werkelijkheid is geworden worden ook steeds meer risico's en nadelen van deze technologie duidelijk. Zo zijn het Europees Parlement (EP), de Europese Commissie (EC) en de Europese Raad (ER) in onderhandeling over nieuwe regels rondom AI. Daarbij kan het in de toekomst zo zijn dat ook stemhulpen of in stemhulp gebruikte technologie als een hoog risico AI-systeem wordt gekwalificeerd.³ Bijvoorbeeld door de integratie van chatbots in uw kishulp.

Advies:

- Hoewel de definitieve tekst van de regelgeving nog niet vaststaat adviseert de AP u, anticiperend op deze regelgeving, kennis te nemen van deze regelgeving en uw kishulp nu reeds zo veel mogelijk en in de geest van de nieuwe verordening in te richten op een wijze in overeenstemming met deze regelgeving.
- Neem kennis van de risico's die bestaan rondom de inzet van (generatieve) AI voordat u dit inzet.⁴

Beveiliging van persoonsgegevens

In artikel 32 van de AVG is bepaald dat u passende technische en organisatorische maatregelen dient te treffen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen dienen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau te garanderen gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen.

Dit houdt onder andere in dat het niet mogelijk mag zijn om via uw website de politieke voorkeur van een persoon, die uw stemhulp heeft gebruikt, te achterhalen.

² <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/rapportage-algoritmerisicos-nederland>

³ Zie ten aanzien van de gesprekken over dit voorstel onder andere de amendementen van het Europees Parlement aangenomen op 14 juni 2023 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (wet op de artificiële intelligentie) en tot wijziging van bepaalde wetgevingshandelingen van de Unie (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

⁴ <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/rapportage-algoritmerisicos-nederland>

Datum
13 oktober 2023

Ons kenmerk
z2023-229152

In dat verband wijst de AP u er ook op dat persoonsgegevens die niet langer noodzakelijk zijn dienen te worden verwijderd.

Online tracking

De AP is van oordeel dat er in het kader van kieshulpen geen, direct of indirect, gebruik kan worden gemaakt van trackingsoftware zoals tracking cookies en tracking pixels.

Juridische hulp en uw eventuele FG

Daar waar u nadere vragen heeft aangaande het verwerken van persoonsgegevens adviseert de AP u om uw Functionaris gegevensbescherming (FG) te vragen u te adviseren vóórdat u besluit tot het inzetten van een bepaald middel of het inhuren van een bepaalde organisatie. Indien u nog geen FG heeft aangewezen adviseert de AP u dat alsnog te doen. Uiteraard kunt u ook bij anderen (juridisch) advies inwinnen.

De AP zelf geeft alleen algemene informatie over de privacyregels en doet dat bij deze. Als onafhankelijke toezichthouder kan de AP u géén advies geven over uw concrete activiteiten.

Hoogachtend,

Autoriteit Persoonsgegevens,
Namens deze,

Senior Inspecteur Systeemtoezicht